

Grund- og overfladevand samt kystvande

Varetagelse af vandkvaliteten i og omkring København.

Forvaltningen af vandområder og deres kvalitet er delt mellem staten og kommunen. Retningslinjerne skal derfor ses i samspil med den statslige vandplanlægning.

Bortledning af regnbetingede udløb

Udledninger må ikke forårsage hydrauliske eller stofmæssige problemer i vandområderne. Krav til udledning fastsættes på baggrund af vandområdernes statslige eller kommunale målsætning, deres anvendelse samt vandområdernes hydraulik.

Åbning af rørlagte vandløb

Ved genåbning af rørlagte vandløbsstrækninger skal der skabes nye vandområder med vægt på såvel naturkvalitet som klimatilpasning og vandafledningsevne, og med adgang til rekreativ brug.

Vandkredsløb og grundvand

Grundvandet skal beskyttes mod forringelser både i forhold til kvalitet og kvantitet. Udnyttelsen af grundvandet skal ske under hensyntagen til det samlede vandkredsløb. Ved bygge- og anlægsprojekter skal vandpåvirkningen minimeres, og muligheden for at anvende sekundavand skal tænkes ind. Der gives som udgangspunkt ikke tilladelse til permanent grundvandsdræning i forbindelse med nyt byggeri og anlægsprojekter, med mindre det drænedes grundvand kan nyttiggøres. Bæredygtig udnyttelse af grundvand, der ikke umiddelbart indgår i drikkevandsforsyning, skal fremmes.

Drikkevandsbeskyttelse

Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande til almen vandforsyning uden for disse skal som udgangspunkt friholdes for nye virksomheder eller anlæg, der medfører en væsentlig fare for forurening af grundvandet.

De aktuelt gældende udpegninger fremgår af redegørelsen.

Anvendelse af kystvande

Kystvandenes kvalitet og naturindhold skal muliggøre badning, dykning, lystfiskeri og lignende aktiviteter. Dette gælder generelt, men især hvor kystvande grænser op til rekreative områder og byrum.

Lavvandede kystvande

Lavvandede dele af kystvandene (0-6 m vanddybde) skal så vidt muligt friholdes for påvirkninger, der skader deres naturindhold. Ved opfyldning af lavvandede områder langs Københavns kyster skal det undersøges, om der andetsteds kan skabes nye lavvandede områder til gavn for dyre- og plantelivet, uden at dette er til skade for sejladsikkerheden m.v.

Administration af vandområder

Vandløb, søer og kystvande administreres i øvrigt i overensstemmelse med den statslige vandplanlægning. Københavns Kommune er omfattet af vandområdeplan Sjælland. For de ferske vandområder skal der gennemføres indsatser til reduktioner af overløb fra kloaksystemet i Søborghus Rende og Harrestrup Å. Disse tiltag er skrevet ind i Spildevandsplan 2018.

For grundvandsforekomsterne er der ikke fastlagt indsatser frem til 2021, men der er fortsat en målsætning om at grundvandet skal opnå god kvantitativ og kemisk tilstand inden 2027. Generelt skal forringelse af alt grundvand forebygges, og balancen mellem indvinding og grundvandsdannelse skal sikres. Lokalt omkring indvindingsboringer til drikkevand udpeger staten Boringsnære Beskyttelsesområder (BNBO), hvor kommunen efter en konkret vurdering kan nedlægge forbud mod aktiviteter, der kan forurene vandforsyningen. De aktuelt gældende udpegninger fremgår af redegørelsen.

Redegørelse for grund- og overfladevand samt kystvande

Københavns vandområder administreres efter de statslige vandområdeplaner, der implementerer EU's Vandrammedirektiv, samt efter Københavns Kommunes vedtagne vandhandleplan "Den blå By", der gælder frem til 2021. Ifølge vandområdeplanerne skal alle større vandområder leve op til målsætningen om god økologisk og kemisk tilstand inden en fastsat tidsfrist i hhv. 2015, 2021 og 2027. Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke et overblik over den kemiske tilstand af vandområderne.

For så vidt angår den økologiske tilstand er kun Sortedamssøen og Kastelsgraven kendetegnet ved god henholdsvis høj økologisk tilstand, mens Peblingesøen, den nordlige del af Skt. Jørgens Sø, Grønjordsøen og Damhussøen har moderat økologisk tilstand og den sydlige del af Skt. Jørgens Sø og Utterslev Mose/Emdrup Sø samt Nordkanalen/Søborg Rende har henholdsvis ringe og dårlig økologisk tilstand. Fæstningskanalen har moderat økologisk potentiale og Harrestrup Å har på den øvre strækning moderat økologisk potentiale og på den nedre strækning ukendt tilstand.

Heller ikke kystvandene i tilknytning til kommunen opfylder god økologisk tilstand.

Grundvandet i Københavns Kommune lever i øjeblikket ikke op til målsætningerne i vandområdeplanerne, men foreløbig er der ikke fastlagt indsatser fra statens side. I henhold til kommunens vandhandleplan anses grundvand som en ressource, der så vidt det er teknisk og

økonomisk muligt bør udnyttes bæredygtigt og medvirke til forsynings-sikkerhed. Derfor skal grundvandsforurening forebygges gennem til-syn, oprensning af grundvandstruende jordforurening ved byggepro-jekter og ved akut forurening samt gennem nedbringelse af pesticid-og kemikalieforbrug.

Ca. 50 % af Frederiksberg Vandforsynings indvinding af drikkevand kommer fra Københavns Kommune. Indvindingsoplandet til Frederiks-berg Vandforsyning dækker ca. 1/3 af Københavns Kommune og berø-rrer bydelene Vanløse, Brønshøj og Bispebjerg samt Vesterbro og Valby lige syd for Frederiksberg (som vist på kortet). Inden for indvindingsop-landet er der på grund af indvindingen til Frederiksberg udpeget to områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) som delområder af et samlet OSD, der også dækker hovedparten af Frederiksberg Kom-mune. Det bemærkes at indvindingsoplande, OSD-områder etc. alle kommer fra den statslige grundvandskortlægning og således ikke fast-sættes med kommuneplanen, ligesom deres udstrækning m.v. kan ænd-re sig i planperioden.

Fra 2017 er det et krav, at kommunerne i kommuneplanen redegør for grundvandet i alle kommunens områder med særlige drikkevandsinte-resser (OSD) samt indvindingsoplande til almene vandforsyninger, hvis der er planer om ny byudvikling. Derudover skal kommunen friholde boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) til almene vandforsyninger for udlæg af nye arealer til arealanvendelse, der medfører øget fare for forurening af grundvandet. Alle de nævnte områder anvendes allerede til bebyggelse og bymæssige formål, og der er ikke planer om at ind-drage nævneværdige hidtil uudnyttede arealer til ny byudvikling i disse områder. I Københavns Kommune planlægges der således ikke for by-udvikling i de relevante områder, der kan have betydning for grundvan-det.

I marts 2018 udpegede staten tre indsatsområder (IO) i kommunen (som vist på redegørelseskortet), som er områder der er særlig sårbare over for forurening af grundvandet, og hvor der i dag sker indvinding af drikkevand til Rødovre og Hvidovre. I disse områder må der ikke etable-res nye aktiviteter, der kan medføre fare for forurening af grundvandet. Områderne er i kommuneplanen hovedsageligt udpeget til boliger, ser-viceerhverv og offentlige formål, og der åbnes ikke for lokalisering af potentielt miljøbelastende virksomheder eller lignende.

Ifølge Vandområdeplanen for de ferske vandområder lever de to dele af Sortedamssøen samt Kastelsgraven op til målsætningen, mens de øv-rige områder har problemer. Disse stammer hovedsageligt fra ældre forureninger med spildevand. Selvom forholdene er forbedret meget i de senere år, ledes der stadig for meget spildevand ud i forbindelse med regn til både Harrestrup Å og de nordlige vandområder til, at må-lene kan nås. Udledningerne kommer både fra Københavns Kommune og de omkringliggende kommuner. Der pågår et arbejde for at ned-bringe disse udledninger. Derudover vil målopfyldelse være afhængig af fysiske ændringer i vandområderne, det vil sige opgravning af bund-materiale og udlægning af nyt.

Kommunen har afsat midler til og udarbejdet planer for forbedringer af Harrestrup Å. De konkrete indsatser skal ses i sammenhæng med kommunens indsats for at sikre byen imod konsekvenser af skybrud, så udførelsen af konkrete ændringer vil ske koordineret med andre indsatser som led i skybrudsplanlægningen. Den samlede indsats for skybrudssikring koordineres med de opstrøms liggende kommuner (Kapacitetsplan 2018).

I forbindelse med klimatilpasningsarbejdet ønsker kommunen at lede regnvandsafstrømning fra tage, veje og andre overflader til vandområderne for at aflaste spildevandskloakkerne. Derfor har kommunen igangsat en omfattende udredning af mulighederne for dette, uden at det forhindrer målopfyldelsen i vandområderne.

Målsætningen for Københavns Havn og Øresund er ikke opfyldt, men vandkvaliteten muliggør alligevel et biologisk mangfoldigt liv i en stor del af de marine områder. Samtidig er kvaliteten så god, at der er mulighed for rekreative anvendelser som f.eks. badning. Der er stadig en række udfordringer på grund af nuværende og historiske belastninger. Indsatsbehovet er endnu ikke fastsat, derfor ligger tidsfristen for målopfyldelsen i den næste vandområdeplanperiode, dvs. efter 22. december 2021.

Lavvandede marine områder har stor betydning for marine dyr og er vigtige for bundvegetationen. Kommunen tilstræber derfor, at de værdifulde lavvandede områder i havnen bibeholdes, om end man i en storby som København ikke kan undgå opfyldning. Det er dog også muligt at skabe nye levesteder for marine dyr og planter. For at øge biodiversiteten har kommunen anlagt 6 små stenrev i havnen ved Skuespilhuset, som allerede efter ét år havde udviklet sig med fin flora og fauna.